

Posudek bakalářské práce

Jméno studenta: Šárka Vomelová

Název práce: Komentovaný překlad vybraných kapitol z knihy: **Digital Lesen. Was sonst?** (Andreas Gold, 2023)

Části hodnocení	Počet bodů
A (1-5) ¹ Porozumění, významová správnost, přesnost a úplnost, koherence v překladu	2
B (1-5) ² Stylistická vhodnost: adekvátnost překladatelských řešení vůči originálu a funkci překladu, koheze, AČV	3
C (1-5) ² Technická stránka celé práce: Gramatika, pravopis Interpunkce, překlapy Převod dat a jmen Bibliografické citace, poznámky pod čarou	2
D (1-5) ¹ Překladatelská analýza (aplikace teoretických vědomostí v rozboru a v překladu textu – souvztažnost komentáře a překladu) Argumentace a struktura komentáře včetně míry a vhodnosti příkladů řešení	2
E (1-5) ² Teoretická podloženost komentáře (kontrastivní lingvistika, translatologie)	3

Zvládnutí tematiky textu a její reflexe ve výchozím a cílovém kulturním prostředí	
Body celkem	12
<p>Poznámky hodnotitele a témata k diskusi:</p> <p><u>Překlad:</u></p> <p>Šárka Vomelová si pro svůj komentovaný překlad zvolila náročný text věnovaný digitálnímu čtení, který napsal profesor pedagogické psychologie Andreas Gold.</p> <p>Český překlad lze považovat za poměrně zdařilý s jasnou překladatelskou koncepcí, kterou studentka podřídila fiktivnímu zadání, které si sama stanovila. Velmi oceňuji, že se rozhodla pracovat s hypotetickou zakázkou, které vědomě podřídila stylistická řešení, lexikum, syntax a výstavbu textu.</p> <p>Co se týče stylistické roviny, oceňuji nápaditá řešení jako například:</p> <p><i>P (214): Má to však jeden háček – tato opatření nejsou efektivní.</i></p> <p>nebo</p> <p><i>P (217-218): Ani zákaz nebo blokování aplikací či webových stránek nebo trestání on-line chování, které nikterak nesouvisí s úkoly, ovoce nepřináší.</i></p> <p>V řadě případů byla však v překladu znát přílišná závislost na originálu (nominální konstrukce, AVČ, doslovnost apod.):</p> <p><i>P (87-88): Pokud je digitální zařízení předem dáno, musíme zabránit tendenci číst povrchně a s ní spojené iluzi porozumění a také snazšímu rozptýlení [...]</i></p> <p><i>P (108-109): Protože text nebyl čten on-line ani ve skupině, nýbrž v individuálních sezeních, byl potenciál k odvedení pozornosti nízký [...]</i></p> <p><i>P (394-395): Zajímavé jsou výsledky studií, v nichž jsou audioknihy a knihy prezentovány spolu.</i></p> <p><i>P (425-426): Při soustředěném poslechu se vytrácí snadnost souběžného poslechu [...]</i></p> <p><i>P (438-439): Kompetentní čtenáře charakterizuje kladný přístup k možnostem a požadavkům obojího – analogového i digitálního čtení.</i></p> <p><i>P (456): Avšak poskytnutí tabletů a digitálních textů nestačí.</i></p> <p>Na sémantické rovině došlo k několika nepochopením sémantického významu:</p> <p><i>P (215): Že zdůrazňují pouze riziko rozptýlení a problém multitaskingu, je prakticky zbytečné.</i></p> <p><i>O (485-486): Nahezu wirkungslos ist es demnach, wenn man sich bloß darauf beschränkt, auf die Gefahren durch Ablenkungen und auf die Multitasking-Problematik hinzuweisen.</i></p> <p>nebo v následujícím případě, kdy originál hovoří o encyklopediích (popř. encyklopedických slovnících) a lexikonech:</p>	

P (328): *Situace se však liší u tradičních příruček a slovníků, které jsou nyní dostupné pouze elektronicky.*

O (486): *Ganz anders übrigens bei den traditionellen Nachschlagewerken und Lexika [...]*

Oceňuji, jak studentka pracovala na pragmatické rovině textu, když se rozhodla cenu digitálního předplatného v eurech substituovat českou měnou.

Výhrady mám však k závěrečné redakci překladu (i komentáře), na kterou zřejmě neměla studentka dostatek času. Pečlivější redakce by pomohla odstranit překlepy a jazykové a interpunkční chyby:

P (196): *Své inhibičních schopností zapojili mnohem méně [...]*

P (395-396): *Většina studií využitých k metaanalýze byly tohoto typu.*

P (459-462): *Je třeba zajistit odpovídající pomoc a podporu, které přesahují pouhé zprostředkování hardwaru a softwaru, abychom zabránili vzniku digitálních propastí, v již tak velmi různorodém rozptylu čtenářských výsledků.*

Více překlepů a pravopisných chyb se vyskytuje v komentáři, který byl zřejmě psán ve spěchu a na náležitou závěrečnou redakci nezbyl čas:

Str. 22: *Autor k tématu přistupuje z pohledu literární vědy, psychologie, sociologie a vědy o nových médií.*

Str. 24: *K tomuto používá osobních zájmen, které odkazují buď na množného čtenáře.*

Str. 27: *[...] se specializací na různé druhy psychologie, za to v jejich nabídce chybí [...]*

Str. 29: *Z hlediska místa zde rozdíl mezi německým a českým prostředím také nepředstavovaly problémy vyžadující zásadní zásahy.*

Str. 31: *Autor toto přirovnání zvolil, aby zdůraznil, o jak vážnou situaci se jedná [...]*

Str. 33: *Rozhodla jsem se nevytvářit nový termín [...]*

Str. 47: *Úpravy ohledně místa nebyly na úrovni celku nutné, protože autor prezentuje data a poznatky, které se dají považovat za platné i pro české publikum a představuje všeobecné tipy, jak k digitálnímu čtení přistupovat.*

Překlad jako celek je však koherentní a překladatelská řešení jsou ve většině případů adekvátní vůči originálu.

Komentář:

Oceňuji důkladnou translatickou analýzu výchozího textu a dobře promyšlený komentář k překladu. Text komentáře má přehlednou strukturu a zahrnuje všechny podstatné aspekty výchozího textu a celého překladatelského procesu. Zvolené postupy jsou navíc doloženy názornými příklady. Relevantní příklady chybí pouze v podkapitole *Funktionsverbgefüge*.

Drobné výhrady mám k zobecňujícím tvrzením, která nejsou v mnoha případech řádně podložena zdroji z odborné literatury jako například tvrzení na str. 25, kdy studentka píše, že aktivní formy se vyskytují v němčině výrazně častěji než pasivum, ale trpný rod se vyskytuje v němčině stále více než v češtině, nebo tvrzení na str. 36 o tom, že němčina snese větší míru nominalizace, což v češtině může být známka překládavosti. Obojí je jistě pravda, bylo by

však vhodné uvést, z čeho studentka při svých konstatováních vychází. Bylo by záhodno, kdyby studentka více prokázala schopnost pracovat s odbornou literaturou a teoretické poznatky aplikovala v praxi.

Poslední drobnou poznámku mám ke kapitole věnované textové funkci podle Romana Jakobsona, ve které studentka uvádí funkce v textu zastoupené a také funkce chybějící, opomíjí však funkci poetickou, kterou by pro úplnost bylo vhodné také zmínit.

Komentovaný překlad Šárky Vomelové splňuje i přes veškeré výše uvedené výhrady požadavky kladené na bakalářské práce na oboru Mezikulturní komunikace: překlad a tlumočení – Němčina pro překlad a tlumočení.

**Práci doporučuji k obhajobě a předběžně ji hodnotím známkou „velmi dobře až dobře“.
Konečná známka bude stanovena na základě obhajoby.**

V Praze dne: 25. srpna 2024

Vedoucí práce: PhDr. Jana Pokojová

-
1. 4 nebo 5 bodů znamená, že práce nemůže být doporučena k obhajobě
  2. 5 bodů znamená, že práce nemůže být doporučena k obhajobě